

Quan điểm của đạo Phật về các tôn giáo khác

ISSN: 2734-9195 13:08 14/04/2025

Phật giáo đồ và Cơ Đốc nhân đã thiết lập các chương trình giao lưu, học hỏi, trao đổi kinh nghiệm lẫn nhau theo tinh thần hợp tác và biết lắng nghe, hiểu và chấp nhận sự khác biệt của mỗi người.

Tác giả: **Tiến sĩ Alexander Berzin**

Viết dịch: **Thích Vân Phong**

Nguồn: <https://studybuddhism.com>

Có hàng tỷ người trên hành tinh này, có hàng tỷ cá nhân có khuynh hướng và thiên hướng khác nhau. Theo quan điểm của đạo Phật, cần có nhiều tôn giáo để phù hợp với nhu cầu đa dạng của những người khác nhau. Phật giáo thừa nhận rằng tất cả các tôn giáo đều có chung mục đích là làm việc vì sự an lạc hạnh phúc của nhân loại. Với nền tảng chung này, Phật giáo đồ và Cơ Đốc nhân đã thiết lập các chương trình giao lưu, học hỏi, trao đổi kinh nghiệm lẫn nhau theo tinh thần hợp tác và biết lắng nghe, hiểu và chấp nhận sự khác biệt trong giáo lý của mỗi tôn giáo.

Không phải ai cũng có cùng khuynh hướng và sở thích, nên đức Phật đã dạy nhiều phương pháp khác nhau để phù hợp với những người khác nhau. Với tư duy này, đức Đạt Lai Lạt Ma đã nói rằng thật tuyệt vời khi có rất nhiều tôn giáo khác nhau tồn tại trên thế giới. Cũng giống như một loại thực phẩm sẽ không hấp dẫn tất cả mọi người. Do đó, độc nhất một tôn giáo hoặc một tập hợp các tín ngưỡng sẽ không đáp ứng được nhu cầu của tất cả mọi người. Thực tế là có nhiều tôn giáo khác nhau rất có lợi và là điều đáng hoan nghênh và vui mừng.

Đối thoại liên tôn

Hiện nay, có những buổi giao lưu đối thoại ngày càng phát triển, dựa trên sự tôn trọng lẫn nhau, giữa các bậc Đạo sư Phật giáo và các nhà lãnh đạo của các tôn giáo khác.

Đức Đạt Lai Lạt Ma thường xuyên gặp Giáo hoàng John Paul II, và vào năm 1986, Giáo hoàng đã mời các nhà lãnh đạo của tất cả các tôn giáo trên thế giới

đến một cuộc họp lớn ở Assisi, Ý.

150 đại diện đã có mặt ở đó, và đức Đạt Lai Lạt Ma ngồi cạnh Giáo hoàng, Ngài đã được vinh dự phát biểu đầu tiên. Tại hội nghị, các nhà lãnh đạo tâm linh đã thảo luận về các chủ đề chung cho tất cả các tôn giáo, như đạo đức, lòng bác ái và từ bi tâm. Mọi người rất phấn khởi trước sự hợp tác, hòa hợp và tôn trọng lẫn nhau mà các nhà lãnh đạo tôn giáo khác nhau dành cho nhau.

Tất nhiên, mỗi tôn giáo đều có những điểm chung và sự khác nhau về tất cả các mặt tổ chức đến tín điều, giáo lý và cách hoạt động. Khi nhìn vào siêu hình học và thần học, chúng ta hoàn toàn không có cách nào để giải quyết những khác biệt này, nhưng điều đó không có nghĩa là chúng ta cần phải tranh luận theo kiểu thái độ *“niềm tin của tôi hoàn hảo hơn của bạn”* sẽ không mang lại lợi lạc gì.

Sẽ có lợi hơn nhiều nếu xem xét điểm chung của tất cả các tôn giáo: đó là tất cả đều tìm cách cải thiện tình hình của nhân loại và làm cho cuộc sống tốt đẹp hơn cho mọi người bằng cách hướng dẫn mọi người tuân theo hành vi đạo đức và con đường của lòng bác ái, từ bi tâm và bao dung tha thứ cho người cũng chính là bao dung tha thứ cho mình. Tất cả đều dạy mọi người không nên hoàn toàn vướng vào khía cạnh vật chất của cuộc sống, mà ít nhất là cố gắng tìm kiếm sự cân bằng giữa việc tìm kiếm sự tiến bộ về vật chất và tinh thần.

Sẽ vô cùng hữu ích nếu tất cả các tôn giáo có thể cùng nhau làm việc để cải thiện tình hình thế giới. Tiến bộ về vật chất là quan trọng, nhưng ngày càng rõ ràng hơn rằng tiến bộ về tinh thần cũng là điều cần thiết.

Khi chúng ta chỉ nhấn mạnh vào các khía cạnh vật chất của cuộc sống, thì việc chế tạo một quả bom hạt nhân có khả năng giết chết nhiều người sẽ trở thành một mục tiêu đáng mơ ước. Nhưng nếu chúng ta suy nghĩ theo cách nhân văn hoặc tâm linh, chúng ta nhận thức được các vấn đề phát sinh từ việc tích tụ thêm vũ khí hủy diệt hàng loạt thì chúng ta cần phải có tư duy khác.

Vì, để có sự cân bằng, hài hòa trong cuộc sống nhân sinh thì cần cách tư duy mang tính xây dựng và vì lợi lạc của số đông, không phải chỉ riêng cho một nhóm người, một tôn giáo hoặc riêng của một quốc gia.

Ảnh minh họa (sưu tầm)

Học hỏi lẫn nhau

Một khía cạnh của sự tương tác giữa các tôn giáo trên thế giới là chúng chia sẻ với nhau một số nét đặc biệt của mình.

Ví dụ, nhiều nhà chiêm nghiệm Cơ đốc giáo đã thể hiện sự quan tâm đến việc học các phương pháp tập trung tích năng lượng tích cực, sự lạc quan, yêu đời, tin tưởng vào bản thân và những điều tốt đẹp và thiền định từ Phật giáo, và nhiều vị linh mục, trụ trì, nhà sư và nữ tu Công giáo La Mã đã đến thăm Dharamsala, Ấn Độ, để học các kỹ năng này và đưa chúng trở vận hành trong sự hài hòa với truyền thống của tôn giáo của họ.

Một số phật tử đã giảng dạy tại các chủng viện Công giáo, nơi đào tạo chủng sinh hay tu sĩ để trở thành linh mục và bản thân tôi đôi khi được mời dạy họ cách công phu tu tập thiền định, cách phát triển thiền định và cách phát triển lòng bác ái và từ bi tâm.

Cơ đốc giáo dạy chúng ta yêu thương mọi người, nhưng không cung cấp lời giải thích chi tiết về cách thực sự làm điều đó, trong khi Phật giáo lại giàu phương pháp để phát triển từ bi tâm.

Tín ngưỡng Cơ đốc giáo ở cấp độ cao nhất luôn cởi mở để học hỏi và tích lũy các phương pháp này từ Phật giáo.

Điều đó không có nghĩa là tất cả họ đều sẽ trở thành phật tử, Phật giáo không cải đạo bất kỳ ai ở đây. Điều đó chỉ có nghĩa là họ có thể học các phương pháp như những công cụ để áp dụng trong tôn giáo của riêng họ, giúp họ trở thành những người theo đạo Cơ đốc tốt hơn.

Tương tự như vậy, nhiều Phật tử quan tâm đến việc học về dịch vụ xã hội từ Kitô giáo. Phần lớn các truyền thống Kitô giáo nhấn mạnh rằng các nhà sư và nữ tu của họ phải tham gia vào việc giảng dạy, làm việc tại bệnh viện, chăm sóc người già, trẻ mồ côi,...

Mặc dù một số quốc gia Phật giáo đã phát triển các dịch vụ xã hội này, nhưng không phải tất cả đều như vậy, vì nhiều lý do xã hội và địa lý. Phật tử có thể học được nhiều điều về dịch vụ xã hội từ những người theo đạo Thiên chúa.

Thật tuyệt khi mỗi bên có thể học hỏi từ bên kia và những trải nghiệm đặc biệt của riêng họ. Theo cách này, có thể có một diễn đàn mở giữa các tôn giáo trên thế giới, dựa trên sự tôn trọng lẫn nhau.

Kết luận

Cho đến nay, sự tương tác giữa các tôn giáo đã diễn ra ở cấp cao nhất của các nhà lãnh đạo tôn giáo - nơi mọi người có vẻ cởi mở hơn và ít định kiến hơn. Ở các cấp thấp hơn, mọi người trở nên bất an hơn và phát triển tâm lý của một đội bóng đá - nơi cạnh tranh và chiến đấu là chuẩn mực. Việc giữ thái độ này là rất đáng buồn, cho dù nó xảy ra giữa các tôn giáo hay giữa các truyền thống Phật giáo khác nhau.

Đức Phật đã dạy nhiều phương pháp khác nhau, tất cả đều hoạt động hài hòa để giúp đỡ nhiều người.

Điều quan trọng là phải tôn trọng tất cả các truyền thống, cả trong Phật giáo và giữa các tôn giáo trên thế giới.

Tác giả: **Tiến sĩ Alexander Berzin**/Viết dịch: **Thích Vân Phong**/Nguồn: <https://studybuddhism.com>